

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

tidligere tiders unge. Mange forarges, andre vredes eller morer sig alt efter temperament og indstilling over adskilligt i de unges udtryksformer, men disse reaktioner løser jo ikke problemet. Vi kommer til at tage hele dette spørgsmål alvorligt. Det er jo ikke de unge, der er skyld i, at tilværelsen er under hastig forandring. De må acceptere de vilkår, andre har skabt, acceptere, at det — for at tale med betænkningen — i vor tid tager ca. 4 år at fordoble vor viden inden for et videnskabeligt område, 1-2 år at fordoble antallet af installerede datamaskiner og ca. 2 år at fordoble ødelæggelseskraften af de våben, der står til vor rådighed.

De omgivelser, hvori den unge generation vokser op — præget som de er af den voldsomme teknologiske udvikling — må få indflydelse på deres holdning til tilværelsen, til de normer, den ældre generation præges af, og som efter de unges opfattelse ikke slår til over for vor tids forudsætninger.

En udvikling, hvor kløften mellem generationerne bliver dybere, og hvor de grundlæggende synspunkter med hensyn til det repræsentative systems egnethed ved løsningen af problemerne betvivles, må få indflydelse på vor indbyrdes tilværelse og dermed på hele kulturudviklingen.

Svaret på de provokerende spørgsmål, vi stilles over for, må være ransagelse, en kritisk gennemgang af vaner, principper og arbejdsformer både for den offentlige og den private sektor og for de enkelte borgere. De, der sidder med ansvaret for udviklingen og med magten, må være parat til ændringer. Og den omstændighed, at udenomsparlamentariske aktioner har bragt resultater, må skærpe forståelsen for nødvendigheden af, at man i højere grad tager hensyn til de synspunkter, de reformkrav, der fremføres uden at være underbygget af trusler om aktioner.

Er der nu nogen forbindelse mellem ønsket om nytænkning, større åbenhed og fantasi, når det drejer sig om vore indbyrdes forhold, hvor styringsproblemet jo spiller en fremtrædende rolle, og den virksomhed, der hører ind under kulturministeriets arbejdsområde? Det er der efter min mening i høj grad. Næsten uanset hvilken institution eller virksomhed inden for kulturministe-

riets område der er tale om, så sigtes der på andre værdier end rent materielle, på oplevelser, på næring til fantasien, på inspiration, lige meget hvilket indhold og hvilke arbejdsformer institutionerne i øvrigt rummer. En vækst i det liv, der udfolder sig inden for hele dette område, kan være med til at bane vej for nye handlinger, nye initiativer i samfunds- og erhvervslivet i almindelighed.

Det er ejendommeligt at tænke på den uvilje eller i hvert fald mangel på interesse, hvormed mange ser på kulturministeriets opgaver. Prøver vi på at analysere hvorfor, må svaret blive, at kulturel aktivitet — i hvert fald den aktivitet, der sorterer under kulturministeriet — i almindelighed prioriteres lavt. Medens der i andre sammenhænge arbejdes med milliardbeløb, opererer vi inden for kulturministeriets budget med små størrelser. Da diskussionen om kunstfonden var på sit højeste, kunne man næsten få indtryk af, at landets økonomiske situation var alvorligt truet, skønt den udgift, der var tale om, vel svarer til henved 1/7000 af det nuværende statsbudget.

Mange har den opfattelse, at udgifter til kulturelle formål er et luksusforbrug, noget overflødigt, som vi stort set kunne være foruden. Jeg vil gerne standse lidt op ved dette synspunkt. Er det luksus at prøve at opretholde eller skabe tiltalende fysiske rammer om vor tilværelse ved fredningsforanstaltninger? Er det luksus at støtte kunsten? Nu er det vanskeligt at tale om økonomisk vækst i samme åndedrag, som vi taler om kunst. Kunstens mål hviler i sig selv, og støtte til den skal ikke motiveres af materiel gevinst. Men det kan alligevel godt være nødvendigt at minde om sammenhængen mellem kultur og erhvervsliv. Vi taler jo endnu om højskolens betydning for landbrugets udvikling, for andelsbevægelsen, for kommunestyret osv. Men den egentlige forklaring på sammenhængen mellem højskolefolkernes foredrag om nordisk mytologi, om folkeånden osv. og den kraft og det initiativ, de unge udfoldede ved løsningen af opgaverne, når de kom hjem, den forklaring har vi egentlig aldrig fået. Når vi imidlertid accepterer denne sammenhæng som en kendsgerning, hvor tør vi så afvise lignende sammenhænge i dag, selv om form og indhold er anderledes?